

La síndrome de Madrid

Si haguérem de donar a l'actualitat política espanyola la importància que li han donat tots els mitjans de comunicació, hauríem de creure que presenta els símptomes d'una greu malaltia. En efecte, la televisió espanyola, la ràdio, diaris i revistes, s'han dedicat durant dies i dies a un tema monogràfic: les maniobres de la dreta per fer-se amb el poder local i regional de Madrid, i les seues derivacions en forma de corrupció directa o indirecta. Fins i tot el govern, com a tal, ha volgut fer una crida institucional a la moralitat política. I s'han multiplicat els articles i editorials dedicats a defensar l'honestetat general de la classe política, i la salut de la democràcia, «a pesar de» les mostres de corrupció i dels escàndols.

Sembla, per tant, que els esdeveniments de Madrid són especialment greus. ¿Per ells mateixos, o perquè s'han produït a Madrid? Tot fa pensar que la segona raó és més important que la primera. En efecte, l'esquinçament de vestidures davant de l'anomenat «transfuguisme» de regidors o diputats no era ni de bon tros tan violent quan el fet es produïa *fora* de Madrid. Quan el salt l'han fet regidors de Lleida —provocant un espectacular canvi d'alcalde—, quan coneguts polítics municipals valencians han canviat repetidament de partit i de camisa, o fins i tot quan a Galícia fosques combinacions amb personatges igualment foscos feien canviar de mans el poder autonòmic, la premsa «nacional» o no hi ha donat cap importància, o s'ha limitat al comentari circumstancial. Quan la mateixa cosa passa a l'Ajuntament de Madrid o a Regió de Madrid, el problema esdevé automàticament «nacional». Era ja un problema «nacional», és a dir, un problema que afecta i interessa a tot l'estat, abans que apareguera el tema dels suborns. Quan el fenomen es produïa en «províncies», no era símptoma ni perill de res. Quan es produeix a Madrid, és senyal de greu malaltia col·lectiva. És fins i tot un possible perill per a la democràcia espanyola, una possible font d'arguments per a l'involucionisme, un probable motiu d'inhibició dels ciutadans desencisats, un drama na-

cional. Perquè ha passat a Madrid. Abans, passava igual, però no tenia importància.

Una altra qüestió és l'escàndol dels intents de suborn. El caràcter formalment delictiu de la compra d'un vot amb diners, converteix el fet en exemple màxim de corrupció. Però quan la compra d'adhesions, d'aliances i de suport polític s'ha fet amb altres mitjans de pagament, l'escàndol ha estat inexistent, i el fet només ha donat motiu a crítiques superficials. I tanmateix, ¿és substancialment més immoral la «compra» d'un polític amb bitllets de curs legal que la mateixa compra amb un càrrec substancial? En

definitiva, molts càrrecs dels que han servit com a mitjà de pagament són ben productius en termes d'ingressos, de prestigi i de poder, i permetten estendre el benefici a una clientela pròpia. No seria exagerat afirmar que moltes compres polítiques han proporcionat als interessats beneficis superiors, tot comptat i sumat, als que s'oferien als diputats regionals de Madrid. És impossible saber quina part de la solidesa del poder polític, en tots els nivells, reposa precisament en les fidelitats comprades i mantingudes amb beneficis perfectament quantificables. No es pot saber, però deu ser una proporció substancial.

Alfonso Guerra, encara

Segurament si Alfonso Guerra haguera tingut present aquesta realitat (possiblement inevitable, però realitat), no hauria fet l'inici de campanya electoral que ha fet. Representant allò que representa —alguns anys de govern i de partit en el poder— és grotesc que continue amb la retòrica dels rics i els pobres, amb la pretensió d'encarnar uns suposats «descamisados», amb la comèdia dels obrers contra els burgesos. Per no parlar de les burles a propòsit de l'aspecte físic de persones honorables. Alfonso Guerra pretengué ser l'intel·lectual del govern, després era el «dur» i el radical del partit. Pot quedar com el pallasso del règim. És el tipus de persona que aconsegueix crear al seu voltant una rara unanimitat en el rebuig. □